

Kuopion seudun ilmanlaatu vuonna 2017

Ympäristöjohtaja Tanja Leppänen Alueellinen ympäristönsuojelu

Kuopion seudun ilmanlaadun mittauksia vuonna 2017 koskeva yhteenvetoreportti on valmistunut. Raportti löytyy kokonaisuudessaan verkkosivuilta www.kuopio.fi → asuminen ja ympäristö → ympäristö ja luonto → ympäristön tila → ilmanlaatu → ilmanlaaturaportit

Vuonna 2017 rikkidioksidipäästöt Kuopiossa olivat noin 270 t, typen oksidien päästöt noin 2 400 t, hiilimonoksidipäästöt noin 4 900 t, hiilivetyypäästöt noin 1 800 t ja hiukkaspäästöt noin 7900 t. Tärkeimmät päästölähteet ovat Kuopion Energia Oy:n Haapaniemen voimalaitokset, Mondi Powerflute Oy:n puolisellutehdas sekä erilaiset hajapäästölähteet, kuten kiinteistökohtainen lämmitys. Myös tieliikenteen päästöillä on keskeinen merkitys etenkin kaupunkialueella. Kaikkien tärkeimpien päästöjen määrät ovat olleet laskussa 2010-luvulla.

Vuosi 2017 alkoi lauhana: tammi- ja helmikuussa keskilämpötila oli noin 3 astetta keskimääräistä korkeampi. Myös kevät alkoi tavanomaista lämpimämpänä maaliskuussa ja lumet alkoivat sulaa varsin nopeasti. Kuitenkin huhtikuun puolella välissä kevään eteneminen hidasti, kun noin kuukauden ajan vallitsevana oli pakkassää. Ajankohtaan nähden viileä säätyyppi jatkui vielä touko-, kesä- ja heinäkuussakin. Syksy oli kokonaisuutena sateinen. Vuosi päättyi lämpimään ja sateiseen säätyypiin marras- ja joulukuussa.

Vuonna 2017 rikkidioksidin pitoisuudet Sorsasalossa olivat viime vuosien tapaan alhaisia. Korkeimmat pitoisuudet mitattiin kesäaikaan.

Typidioksidin pitoisuudet olivat korkeimmillaan talvikuukausina. Korkeimmat pitoisuudet mitattiin liikenneympäristöissä Maaherrankadulla ja Tasavallankadulla. Typidioksidin pitoisuudet vuonna 2017 kasvoivat hieman aiempien vuosien tasosta.

Otsonin pitoisuudet vuonna 2017 olivat keskimäärin hieman alhaisempia kuin parina edellisenä vuonna. Erityisesti kevään ja alkukesän pitoisuustasot jäivät alhaisiksi kylmästä ja sateisesta säästä johtuen.

Hengittävien hiukkasten vuorokausiarvot ylittivät kansallisen ohjearvon huhtikuussa Maaherrankadulla ja Tasavallankadulla. Sorsasalon teollisuusalueella ohjearvo ylittyi maaliskuussa, kesä-heinäkuussa sekä lokakuussa. Vuorokausikeskiarvoa koskevan raja-arvotason 50 µg/m³ ylityksiä mitattiin selvästi eniten Sorsasalon teollisuusalueella. Seuraavaksi eniten ylityksiä mitattiin Tasavallankadulla ja Maaherrankadulla. Vuonna 2017 katupölyn suhteen tilanne kaupunkialueella oli jonkin verran parempi kuin muutamana edellisenä vuonna. Hengittävien hiukkasten vuosikeskiarvot laskivat kaikilla mittausasemilla. Tosin vuosikeskiarvojen laskuun vaikutti myös uusien hiukkasmittausten korjauskertoimien käyttöönnotto Suomessa vuonna 2017.

23.08.2018

56 §

Pienhiukkasten vuosikeskiarvo vuonna 2017 oli alhaisin, mitä Kuopiossa on mitattu ja se alitti selvästi altistumisen vähentämistavoitteen 8,5 µg/m³. Pienhiukkasista suuri osa on Kuopion seudulla kaukokulkeumaa.

Pelkistyneiden rikkiyhdisteiden pitoisuudet Sorsasalossa olivat samaa tasoa kuin parina edellisenä vuonna. Haminalahdessa pelkistyneiden rikkiyhdisteiden pitoisuudet ja hajutuntien määrä olivat vuonna 2017 selvästi alhaisempia kuin aiemmin.

Kokonaisuutena Kuopion kaupunkialueen ilmanlaatu oli vuonna 2017 pääosan vuotta hyvä. Eniten ilmanlaatua heikensi kevään katupölyjakso sekä syksyn vähäisempi katupölyjakso. Talvikuukausien pakkasjaksot näkyivät tuloksissa lyhytaikaisina ajanjaksoina, jolloin useiden epäpuhtauksien pitoisuudet olivat koholla. Heikointa ilmanlaatu oli Sorsasalon teollisuusalueella, missä erityisesti kohonneet hengitettävien hiukkasten pitoisuudet heikensivät ilmanlaatua keväällä ja kesällä. Tällä alueella hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia kohottaa alueen raskas liikenne, joka nostaa katupölyä ilmaan. Muutoin Kuopion kaupunkialueen ilmanlaatuun vaikuttaa valtaosin tieliikenteen päästöt.

Siilinjärven Murtomäessä Yara Suomi Oy:n kaivoksen rikastushiekka-alueen lähistöllä hengitettävien hiukkasten pitoisuustaso vastasi keskimäärin tilannetta Kuopion kaupunkialueella.

Suonenjoen keskustassa talvi- ja kevätkautena 2016-2017 hengitettävien hiukkasten pitoisuudet olivat selvästi korkeimmat kevään katupölyjakson aikaan maaliskuussa. Suonenjoen keskustassa tuloksissa näkyi ajoittain myös kiinteistökohtaisen lämmityksen hiukkaspäästöjen vaikutus.

Esitys

Tulokset merkitään tiedoksi.

Valmistelija

Erkki Pärjälä

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2142

Päätösehdotus

Rakennustarkastaja Ilkka Korhonen

Lautakunta hyväksyy rakennustarkastajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

